

1874

Redaction de la Revue
"Hakess Amsoya"
2 Mechitaristegasse 4
Vienne

ՎԵՅԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ (Austria) VIENNE SIXIEME ANNÉE

ԳԱԶԻՐԷ ՆՈՅ 27 / 10 ԴԵՎՏԵՄԵՐ 1904

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷԸ

Ե. ԹՈՐՈՍՏԱՆ

ՀԱՍՏԷ

Բ. ԹՐՈՍՏԱՆ

Direct. - propr. du journal Armenien

ARCHALOUYCH

LE CAIRE (EGYPTE)

Ձի հրատարակումն ձեռագիրները
եւ չի՛ն տրուիր :

ԱՐՄԵՆԱՅԷ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ. ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՐԵԱՐՔԻ ԵՒ ՇԱՐՊԻՈՒ ՕՐԵՐԸ

ՊՈՅՏՐԱՆՔ

ԿԵՆՏՐՈՆ

Տարեկան գր. սոյժ 60
Վեցամսեայ » 30

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Տարեկան փրակդ 20
Վեցամսեայ » 12

Բաման քաղաքի կանխիկ ե՛ր եւ
ժամանակները կ'ընդունին մասնա-
ւոր համապատասխան Բարեգոր-
ծական Ընկերությանը համար 50 ան
հարիւր զեղջ կ'ըրայ :

ՇԱՐՊԻՈՒ ԹԻ 457

ԳԻՆ ՔՄԱՆ ՓՈՐԱ ՈՂՁ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՔ

ՄԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ներկայ քիտեմ սկսեալ մեր նոր աշ-
խատանքը՝ ՄԱՍՕՆ. « Բարեգործական »
վերնագրին սակ յոյրածներու շարք մը
պիտի գրիկ մեզի. գոր բարեգործական
հրատարակելիս « Առշարյու » յի մեզ. ի գո-
հացումն մեր ա՛յն ընթերցողաց. որով
միջոց ֆայրֆայններով գրադիրը կը նա-
խընտրեն. բնականաբար շատ ունգալ ա-
ռանց նախնայ ուղերս քե՛ր օտարին ֆայր-
ֆայններով գրադիրն աւելի նախա-
պատասխան սալ կ'արժե մեր ազգին վե-
րաբերող եւ մեր կեցած սեղին ֆայր մը
անդին դարձող ֆայրֆայններովներով :

ՄԱՍՕՆ՝ որ շատ մը տեղեր պայտեմ
կատարած եւ ուսումնասիրութիւններ ըրած
եւ աշխատանքով զանազան եւրոպական
քերթերու. այս անգամ իր նորս սց բարե-
կամ եղիչէ Թորոսեանին խնդրանքաց
վրայ՝ անոր կրտսայ իր սքանչելիներ եւ
վեց անոյ չափ — միջնէ Մայիսի վերջ
միայն պիտի մնայ Գանիտե — « Առշարյու-
սի » ընթերցողներուն երկու շաբաթը ան-
ձամ մը պիտի ընծայէ գործքին մը՝ ֆա-
րաֆայնակ անցուցարձերու եւ երբեմն Ռու-
սո-ճարտական պատերազմի պատեայ կա-
ցուրեան վրայ :

Ապահով ենք քե գոն պիտի մնան
« Առշարյու » յի ընթերցողները. տեսնելով
ՄԱՍՕՆի նման աշխատանքչիկ ուղերս
մը՝ որ հայերուն եւս ծանօթանայ կը սիրե
եւ իր նախնայիս ժամերը անոնց օգտակար
ըլլայր կը նուիրեն :

Պե՛տ է ըսելի քե « Առշարյու » ի նոր
բարեկամը Բոյանսա ծնած եւ իր պատա-
նակներինն ու երիտասարդութիւնը Յրան-
սա անցուցած ըլլայր իսկներն Յրանգո-
նուսական զաշնայնութեան համակիր՝ եւ
բունց ուսաստե՛ր մը յի եղած յեղեյիս պի-
տի երեւայ իր գործքներուն :

ՊՈՏԵՐԱԶՄԱՆՆԵ ՄԵՆՈՒ (*)

Երկարատե նորոգութիւններէ,
փորձներէ, կայտերական այցելու-
թիւններէ եւ ընտելութիւններէ վերջ,
Պալմիտի նաւատորմին ալ՝ տարի-
ներու ընթացքին մէջ զգեցած ոտտ-
րէներէն՝ մերկանալով, վերջապէս
զէպի Մայրաքաղաքի Արեւելք մեկնե-
ցաւ եւ անորոջ ժամանակէ մը վերջ

(*) Մենու (menue) ճաշացուցակ
կը նշանակէ. սակայն յօդուածագիրը
իր մասը մուշր սեղանութիւններով
զբաղելը արգարացնելու համար հոս
իրը վերնագիրը կը գործածէ այդ բառը :
ՄԱՆՈՒ. ԹՆՐԳՄԱՆՁԻՆ

պիտի հասնի պատերազմի կեդրոնը :
Հակառակ անոր վրայ գրուած
մեծամեծ յոյսերուն, մեր յաւատե-
սութիւնը սոյնչափ իրականութեան
հետ մըցող ընդմիջ մը ունի, որ այժ-
մէն իսկ կրնանք ըսել թէ՛ Պալմի-
տի նաւատորմին — պէտք չ'իկայ
թուել թէ՛ նա քանի՛ յամանաւերէ,
զրահաւորներէ, թորթիկակիրներէ,
փոխադրանաւերէ եւ պաշարակիրնե-
րէ կը բաղկանայ — հրամայողները,
սպանները, զինուորները եւ նոյն իսկ
անոնց մէջ անհեշտ ստորակարգեալ
ճառագայտներն աւելում մը համազ-
ուած են թէ մեծանշու կ'ըրման . . .

Մարդուս երեւոյցութիւնը իրան-
գարող այս կարգի համալուծէ ա-
ռանջացած շտաբում մը չէր միթէ՛
Հըլի միջազգային ծնունդ տարը,
որ այսօր՝ Ռուսիա մեղր լիային աւելի
իրար անցած է, պատերազմի մէջ
ուրիշ նոր պատերազմ մը միջուկ եւ
պարտուելու անպատեհութիւնէն ըզ-
գուշանալու համար, անուզակի կեր-
պով ահարկեանց միջամտութիւնը
խնդրել, խաղաղական միջոցներով
վերջ գնելու համար հիւսիսային ծո-
վի քսաննելի պատահարին . . .

Ռուսիա՝ ճարտիր ազգեցիկ հար-
ուածներուն տակ, որոյ միջոցին իր
էջերթաւ լուրի նման ամենէն նը-
շանաւոր նաւերը իրենց պարտնա-
կութեամբ զարին սակ զրկեց, կը
յուսայ տակաւին որ Պալմիտի կեան
զանգաղաքացի նաւատորմի զորքը, ու-
րուն մեկնուած ժամանակէ մը ի վեր
կը ծանուցուի եւ դեռ անցեալ օր
միայն եզրիպատի մօտէն անցաւ, նոր
ուժ մը աւելցուցած համարուի իր
Մայրաքաղաքի Արեւելքի արդէն չափա-
զանց տկարացած եւ անձնատուր ըլ-
լալու վտանգին երթմանց եղած ու-
ժին վրայ :

Ճարտարապետութիւնը բոլոր
մարդիկն ալ, մեծէն մինչեւ փոքրը,
լու հասկցած են թէ՛ իրենք la cour
du roi Pétard (*) ի մը ի հաշիւ
իրենց կեանքերը զոհելու կ'ըրման,
բայց կ'ըրման . . . ու ի՛նչ գան-
դազութեամբ, թողունք որ ուս-
տական թերթերը բացատրեն այս
տխուր պարագան :

(*) La cour du roi Pétard. Քրտն-
սերէն բացատրութիւն մ'է. որ կը նշա-
նակէ խառնաշփոթ ժողով մը՝ ուր ա-
մէն որ տէր. պիտ ըլլալ կ'ուզէ :

Հետզհետէ ծանր կերպարանք
ստացած արդի աննախանձելի կա-
ցութիւնը, Ռուսիայ Մայրաքաղաքին
մէջ շատ մաստանջութիւն կը պատ-
ճառէ. Համալուսարանականները ընդ-
հանաք խաղաղութեան սպասանացող
վտանգարեւ որ զգութեան մը մէջ
են ի՛նչ ատենէն Սիւրբիթա այլ եւ
ստեղ չ'անինք : պիտի ըսէ : Նա-
հանգային ժողովները (Zemstvos)
գեռ հաշիւ երկու. ըսյլ ըրած. ըը-
բաղիւններուն արգիլուեցաւ անոնց
որոշումները չ'արձանագրելու : Ռուս
կառավարութիւնը իր սխալին մե-
ծութիւնը գեռ նոր հասկցած է .
բայց ալ ետ չ'ընտար անեւ պա-
տերազմելու համար իր տուած ա-
զնապէս որոշումը :

Յնայր արդէն մեկնած է . . .
Վերադառնալով Պալմիտի նա-
ւատորմին, եթէ Նոյնի վրէժխա-
ռու թերթին քիչ մը առաջ տուած
խորհուրդները ի նկատի առնենք,
պիտի տեսնենք որ այդ կառավա-
րական պաշտօնաթերթին ալ վարու-
նուսի ստրկանքներով համակուած
է այս պահուս :

Ռուս թերթը կ'ըսէր թէ՛ նոր
Ռուսական տարմիջ մը պէտք է գէ-
պի մայրաքաղաքի Արեւելք ճամբայ հա-
նել, զօրացնելու համար ծովակալ
Ռոճէնայէնքիի նաւատորմի զորքը, մինչ-
դեռ հիմա, որ ծովակալին ճարտու-
վրայ գիշուած ճախողորմները
տեսաւ, որպիսին է Հըլի միջազգայր
որ հետզհետէ կը գգուարանայ, եւ
անոր դանդաղ դիպքը նկատեց, այդ
միջնոյն թերթը՝ մտաւարով իր քիչ
մը առաջաւան ըսածները՝ վոյ ըլլաւ
մը կ'ընէ, եւ Ռոճէնայէնքիի ուղեւ-
բութեան քարտէսը առջեւ դրած
անոր օրական ծախքերը հաշուելու
կ'սկսի . . .

Նոյնի վրէժխա կ'ըսէ .
« Ռուսական նաւատորմի զորքը
զանգաղ քայլերով օրական 3200
թօնո ամուս կ'սպառէ. քիչ մը ա-
ւելի արագաքայլ ընթանալու հա-
մար՝ այդ ծախքը կրնայ երեք ան-
գամ աւելի բարձրանալ. մինչդեռ
խառնակելու ատեն, միայն կաթսա-
ները տաք պահելու՝ լոյտի եւ խրո-
ուելիք շուրի համար՝ օրական 450
թօնո ամուսին պէտք կայ :

« Ռուսական տարմիջը, կ'ըսէ վր-
րէժխա, հինգ օրուան մէջ 1600 քի-
լոմէթր ճամբայ առած է, երկու ե-

րեք օր ամուս անեւլու համար խա-
րախելով մեկուկ. մինչդեռ Գորե-
ական շուրերը հասնելու համար 29,
հալար քիլոմէթր հեռաւորութիւն
պիտի կարէ : »

Իրայ սյո կացութեան մէջ ու-
րենմ կարելի է յուսալ թէ մինչեւ
Թորթ-Արթիւրի վճռական անկումը
Ռոճէնայէնքի իր մարդերով եւ տոր-
միզով կրնայ տեղ հասնել Ռուսական
տարր շոգացնելու համար Միքառայի
թուներուն զլուսն վրայ. ե ի՛նչ
հաւանականութիւն կայ թէ՛ ճար-
նի հարազատը, ծովակալ թօկո, Պալ-
միտի նաւատորմին տեղ հասնելէ
առաջ պաշտօնական ընդունելութիւն
մը չ'պիտի ընէ : քիչ մը հոս կեցիր յի
խառնով վէթո մը դնելով անոր ծո-
վակալին դիպքին առջեւ :

Tel qui rit Vendredi, Diman-
che pleurera . . .

Քարգ. ե. Թ. Ma-Son

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍԻՐ

Յետադայ յօդուածը՝ որ « Ար-
շարյու » յի հինգ թիւերովը պիտի ա-
ւորտի մեզի զրկած է, սրտտես եւ
արդէն իր խառնուրդը գրութիւննե-
րովը անուն ստացած անձնաւորու-
թիւն մը :

Գրագէտ-Յօդուածագիրը արդա-
հատելով պանգաւիտ հայ երիտա-
սարդներու վիճակին վրայ, առջեւ
առնելու համար իր ազգին ապագա-
յին սպասանացող վտանգին, աշխա-
տութիւն յանձն առած եւ մեզի զըր-
կած է իր հրահանգիչ քրտութիւնը,
զգուշացնելու համար հայ երիտա-
սարդութիւնը՝ որ իրայ արդի վի-
ճակին շարունակութեամբ արդարեւ
ստորակելի գծազգութեանց եւ կա-
րըտեան մտնուելու շուրին մէջ է :

ԲԱՅ ՆԱՍԱԿ

ՀԱՅ ԵՐԿՈՒՍԱՍՐԴԵՐՈՒՆԵ

ՍԵՆՍԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԻՒՆԸ

Մարդ սեռական բնութեամբ օժ-
արւած է շատ խառնուրդ եւ բարեբար
նպատակի մը համար. Ինչ որ է քաղցի
զգացումը անհատին՝ նոյն է սեռական
փայտաբը ցեղին. Անհատին ֆիզիքական
պահպանմանը համար բնութիւնը պար-

ՊԱՅՐԱԳԸ ՄԱՂԱՋԱԸ

Մ. Յ. ԼԱՉԻՆԵԱՆ

Մեծ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՈՐԱՉԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
Շուա Գոս-Պեյ թիւ 24

Մեծաբանակ և վոքարանակ կը վաճառուի նորաձեւութեան վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ, նաև ֆրանսական և անգլիական ֆիլտրքոս ֆանելաներու և դուլպաներու ամենալաւ տեսակները, ինչպէս նաև շապիկներ, տուպլէ կոճակներ և ճաշկայտարար գրաւթներ: Ամերիկեան կոշիկներ արանց և կանանց համար, Գին չալիսոր: Եւրոպական ապրանքներու զանազանութիւններ ամէն տեսակէ: Վաճառուները տեղի կ'ունենան կանխիկ, և մասնաւոր պայմաններով ապառիկ: 475

գեւած է անոր անօթութեան և Ժարա-
ւի զգացումները, որոնցով՝ անիկա կը
մանայ իր մարմնոյն կարտուածութիւննե-
րը, և զանոնք լեցնելու միջոցները կը
հայթայթէ, նոյնպէս մարդկային զեղը
տեսական ըլլալու համար, Արարիչը օժ-
տած է զայն այս խորհրդաւոր յատկու-
թեամբ, որուն միջոցաւ անիկա կը շա-
րունակէ գոյութիւն ունենալ աշխարհի
վրայ սերունդէ սերունդ: Այս կարգադ-
րութեան իմաստութիւնը մասնաւորապէս
ան տեսն կը տեսնենք երբ զայն աւելի
մտնեն կը քննենք: Սեռական բնութիւ-
նը տարբեր է անօթութեան և Ժարա-
ւի զգացումներէն անով՝ որ՝ մինչ մարդ
կարող չէ ապրիլ առանց ուտելու և
խմելու՝ կրնայ երկար կեանք ունենալ
զսպելով իր սեռական բնութեան այս
հանջները, Բայց այս զանցատուութիւնը
չափազանցութեան չ'տարուելու համար
անոր պահանջմանց կատարուելը զու-
գորգուած է անպիտի հեշտ և եղական
հանձնարարով, որոնք արգարու մեծ թա-
ծին ունեցած են մարդկութեան պահ-
պանման գործին մէջ, և թէ սեռական
բնութեան պահանջները յազնայնի լոկ
պարտականութիւն մը ըլլար առանց
յարակից հանձնարար զգացումներուն,
յայտնի է թէ աշխարհ իր արդի թաղմա-
մարդութիւնը պիտի չ'ունենար: Ո՞վ չը
գիտեր թէ եթէ կարելի ըլլար ապրել
առանց սեռելու և խմելու շատեր պի-
տի զանց բնէն զայն, Սակայն թէ եւ
կարելի է ապրիլ առանց մեր սեռական
պահանջներուն գոհացում տալու, մարդ
իր ամենակազմու հասակէն իսկ ընտել-
մամբ գրեթէ անկէ յառաջ կ'աւանդուի
Այսպէս կը տեսնենք թէ մարդուն
սեռական բնութիւնը մասնաւոր նպա-
տակի մը համար ստեղծուած է: Սակայն
անխորձ երիտասարդներու համար վը-
տանգը այն է որ անոնք կը գործածեն
զայն ոչ թէ այս նպատակին իրագործ-
մանը համար, այլ անոր արտադրած հա-
ճոյքէն հրապուրուած: Աստի յետագայ
մի քանի իրողութիւնները կը ներկա-
յացնենք Եգիպտոսի հայ երիտասարդ-
ներուն ուշադրութեան, որոնք կը յու-
սանք կարգաւոր այս սողերը պիտի ըզ-
դուանան իրենց կրթից չարաչար գոր-
ծածութիւնէն:

Նախ սեռական բնութեան չարա-
չար գործածութիւնը կ'եղծանէ մարմն-
նը և զայն սակայն ակտիւութեան մը
կ'ընէ, Մարդ այնպէս յորինուած է որ
տնոր իւր քանակի արդիւնքն ինքնուր-
ովը միւսները կը առժամու և թէ աչքը
իմաստով ամբողջ մարմնի միութեան
կը մասնուի: Ստամոքսին հիւանդու-
թիւնը կը խանգարէ միւս անդամներուն
հաւասարակշռութիւնը: Սրտի անկանոն
բարեխառն մարմնոյն ներքաշնակու-
թիւնը կը կորսուի Բայց թերեւս աւե-
լի սերտու կողմուած է մեր սեռական
բնութիւնը ամբողջ մարմնոյն հետ:
Դժուար չէ նայիլ երիտասարդի մը զէմ-
քին վրայ և գուշակել թէ անիկա ինչ-
պիտի կեանք մը կ'ապրի: Մեծ սխալ մը
կը գործեն երիտասարդները կարծելով
որ ծածուկ սեղ մը գործած իրենց չա-
րիքները մարդ չ'ղիտեր: Անոնց ար-
գիւնքները որոշ կերպով գոտած են
ճակատին և զէմքին վրայ զորս կարող
են տեսնել ամեն անոնք որ տեսնելու
աչք ունին, կը տեսնեն սա երիտասար-
դը: Հայրենիքէն դեռ նոր եկած է: Կայ-
տաւ զէմքով, թարմ աշտերով, լայն ու-
սերով, հաստ բազուկներով, յաղթան-
գամ մարմնով և հաստատուն քայլերով
գործի ասպարէզը կ'իջնէ: Կ'զգայ իր

մէջ առողջ կեանքի բարեխառն, վհա-
տութիւն ինչ է չ'զիտեր, եթէ մէկ զի-
մուրը մերժուի միւսին կը վազէ, ապա-
զայն իրեն համար փայլուն խոստում-
ներով լի է, չ'վախնար, չ'յուսահատուի:
Կ'անցնի տարիներ, կ'իջնայ չար ըն-
կերներու մէջ, կ'ընտանեանայ երկրի
կլիմային՝ և սովորութիւններուն, կը
տեսնէ թէ այս նոր միջավայրը բոլոր-
րովին արբեր է մինչև հիմա իր սե-
սածէն: Կը հարցնէ իւրովի. պէ՞տք է յար-
մարիլ միջավայրին, պէ՞տք է հետեւիլ
զինքը շրջապատող երիտասարդներուն
գացած շաւղին պէ՞տք է ընել ինչ որ
ուրիշները կ'ընեն: Այս մտայնի պայ-
քարը ժամանակ մը կը շարունակուի:
Մէկ կողմէն ձայն մը ներքին ձայն մը,
իրեն միայն լսելի ձայն մը, հայրենի
օրհնեալ միջնորդէն արձագանգող
ձայն մը, իրեն կ'ընէ՝ հանգարտ թայց
աղբու չեշտերով, Ո՞՞, Բայց միւս կող-
մէն իր ընկերներուն յարուցած աղ-
մուկը, Կ'իմոցած շրթներէ զուր թափ-
թեփած հայտնաբերուած, անոնց ան-
պատկառ խոսակցութիւնները կը խեղ-
զեն այն ձայնը, մինչև որ տակաւ առ
տակաւ թուրովին անխելի կ'ըլլայ: Ա-
ռա՞ղ, ինչպէս երիտասարդը, բարի սիրտ
մը ապականեցաւ, ազնիւ հոգի մը կոր-
սուցաւ: Մի քանի տարիներ կ'անցնի,
գարձեալ կը հանդիպինք այդ երիտա-
սարդին, Կը զարմանաք անոր երեւոյ-
թէն, չենք կրնար հաւատալ որ այս այն
նոյն երիտասարդն է: Այսերը կորցն-
ցուցած են իրենց թարմութիւնը, աչ-
քերը փոքր ինչած են, ուսերը կարծես
զիբար ընդդրկելու ճիգ մը կ'ընեն:
Գողցող քայլերով և նիւար կազմուած-
քով անդործ կը շրջի: Ախ սա հազո չը
զարգեցաւ որ գործի սկսելի, Գրքով ալ
չ'ունի խեղճը: Կ'զորովին իրեն բարե-
սիրական ընկերութիւնները կը յուսայ
թէ օր մը պիտի առողջանայ և վերա-
գարձնէ իրեն արուած նպատակները:
Կեանքին կը կոտչի այնպէս՝ ինչպէս եր-
բէք չէր կառչած, Յոյսը չ'ընտանի: Միշտ
կը նայի զէպի ապագայն յորում կը
յուսայ մեծ գործեր ընելու: Առաջ, զինքը
գիտողները տարբեր գաղափար ունին:
Սր մըն ալ կ'իմանանք թէ մարդ է
ճրագը, անհետացած է անիկա կենդան-
եաց աշխարհէն սեւ հողը կուլ տուած
է զինքը: Գլուխնիս երկրցնելով անոր
յուզարկաւորութիւնէն կը գոհանաք և
իւրովի կը հարցնենք, աղբար, ս'ընկէ
ստաւ այս ինչո՞՞ տղան այս ակտիւ: Աը-
կից ասու: Գնա՛ հարցուր անոր ըն-
կերներէն: Թող պատմենք զի թէ ինչ
էր որ այդ քաջ երիտասարդը գերեզման
իջնուցու:

Երիտասարդներ, մի խորովի՛ք իր-
նութիւնը սովորի վրիժառու մըն է:
Երբ չարաչար գործածես անոր քեղի
պարզեւած յատկութիւնները, անոնք վո-
խանակ քեղի օրհնութիւն բերելու քու
կործանմանդ պատճառ պիտի ըլլան:
Սեռական ընտելը մեղի տրուած էն ազ-
նիւ մասնայատկութիւններէն մին է:
Անոր բարեւոր գործածութիւնը մարմնա-
ւոր անուշ հանձնարարէն եղած մեծ բա-
րիքներ կ'արտադրէ ևս անոնցով չեմ
որ սեռական բնութիւնը իրր չարիք
նկատելով զայն բոլորովին անհետացը-
նել կը քարոզեն: Ասիկա միջին դարու
խաւարեալ և մուրթալ վարպետութեան
թիւններուն մէկ մնացորդն է: Ամեն
բարեաց արարիչը օժտած է ամէն ա-
ռողջ մարմնի առողջ սեռական զգացում-
ներով: Եթէ գործածենք զայն պատշա-
ճօրէն անիկա պիտի նպաստէ մեր առող-
ջութեան, մեր անգամներուն մէջ ներ-

գաշնակութիւն յառաջ պիտի քերէ և
մասնաւոր պիտի ապահովէ մեր ցեղին
պահպանումը: Ընդհանուր կ'ընէ գոր-
ծածն զայն յախուռն կերպով, չափա-
զանց զրգրելով կամ ապօրինի ըն-
թացքով, այն տանի պիտի քաղես ինչ
որ կը սերմանես, մարմնիդ պիտի լեց-
նուի վերքերով սխալելով և հիւանդու-
թիւններով:

Աղիքաւոր յայտնաբերուած և
մեզի կը յայտնէ որ ՍՍՍՍՍՍՍՍ ինքնաբո-
րիւր մեր դեռ շատ անպատշաճ և քե՛ ին-
չո՛ւ «Շիրակ» յի յայտնաբերուած նոս-
տալիւս եւ և իրենցիկը ոչ:
Հետեւեալ յայտնաբերուած նոստա-
րալիւրը ցոյց կուտայ քե՛ մեզի և պո-
տրիւրը արեւմտեան յայտնաբերուած եւ և ի-
րենց արտադրութեան պատճառ սուտ պս-
տազան ոչ այլ ինչ է թայց երե «Շիրակ»
յայտնաբերուած «Սիւսուս» և ևս առաջ
մեզի դիմուած ըլլալը:

ՄԱՍՈՒՆ
ԱՄՍԱԹԵՐԹ
Ա.ԶԳՈՒԹԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԲԱՆԱՄԻՐԱԿԱՆ

Յառաջիկայ 1905 Յունուար 1
ին, Աղիքաւոր յայտնաբերուած մէջ պիտի սկսի
հրատարակութիւնը ՍՍՍՍՍՍՍՍ ամսա-
թերթին, որուն միակ ճիգը պիտի
ըլլայ որմաքար մըն ալ զեանքել
մէկ անկունը դրական այն շէնքին,
որուն հիմերը նետուցան մեր աշ-
խարհիկ գրականութեան յառաջա-
պահ գործատուներուն ձեռքով իր
քան տարի առաջ և որ յամր բայց
անդու կերպով բարձրանալու վրայ
է ամուր կառուցքով մը, հակառակ
ազգային ներկայ կեանքին մեծաշա-
ռաչ փրկութեանը, սքանչելի ա-
պացոյցը բերելով հայ ցեղին տեւ-
լու յամուտ և անսեղիտալի առա-
ջնութեանը:

Համեստ և անժխոր են ձըզ-
տուները այն երիտասարդ և բար-
եացակամ գրիչներուն որոնք գրա-
կան այսպիսի անկախ և յառաջդի-
մասէր օւլիակն մը գաղափարն յը-
ղայան: Անոնք կը սովորն պրու-
տանքէ, ցոյցէ, պերեկեթէ: Անդու
անչուկ աշխատելու, աղբ. մտաւո-
րական կեանքին բեղմնաւորմանը նը-
ուրիւրեւու աղիւ: խանգն է որ կը
վարէ զիրենք: Այս առաջը ու օգ-
տակար նպատակին համար բարեխո-
րուր սրտերը պիտի կրնան ուրեմն
ազատօրէն գալ ըստօրով ՍՍՍՍՍՍՍՍ
նին շուրջը, որ զերծ կ'անխակալ և
անիրաւ գառուներէ, իր էջերը ի
սպաս պիտի գնէ անոնց գրչի գե-
ղեցիկ արտադրութիւններուն՝ առա-
ջադուած ճիգը աւելի հզօր և ա-
ւելի արդարանք ընծայելու համար:

ՍՍՍՍՍՍՍՍ ուղղութեան և ու-
նենալիք պարունակութեան վրայ առ-
այծմ աւելորդ կը սեպենք երկար
բացատրութիւններ տալ հոս, հա-
մուտած ըլլալով որ շաւղուած
խոստումներու չ'համապատասխանող
արդիւնք մը՝ ձեռնարկուած գործին

կարեւորութիւնը պակեցնելու մի-
այն կը ծառայէ:
Թերթը պիտի բաղկանայ 32 մե-
ծաղբի էջերէ, յոյժ խնամուած մա-
քուր տպագրութեամբ մը:
Խմբագրութեան հազը ստանձ-
նած են Պ. Պ. Ս. Բրատ և
Երուզակ. Ս. Բրատ և
Բաժնեգիր:

Երուզակու զր. ուղ 40. Արտա-
սահման 12. Ամերիկա 2, 50 տալար.
Կալիֆո 5 տարի:
Բաժնեգրող գործի վաճառող-
ները հիմնաւորնէ կրնան գիմել
Խմբագրութեան, հետեւեալ հասցէով
REDACTION de la REVUE
«SISWAN»
Alexandrie (Egypte)

Մ. Յ. ԼԱՉԻՆԵԱՆ
ԼՈՒՐՆԵՐ

ՊՍՏՈՒԱՆՆԱՆ
Ն. Վ. Խալիվը գնահատելով Ն.
Վ. Արբաճամ բաշա Բարթոլի առ-
աղբն ու հարկերիցը յոյց տուած
հարցումներն ու անխել բարու-
թիւնները, Օսմանիյի պատուանշա-
նով վարձատրած է նորին Վեհմու-
թիւնը:

Ն. Բարձրութեան կողմէ եղած
այս գնահատումը կը հպարտացնէ
զեզ, և անհուն գոհունակութեամբ
կը փութանք շնորհաւորել նորին
Վեհմութիւնը Արբաճամ բաշա Բար-
թոլի, այսպիսի արժանաւոր գնահա-
տում մը առիթ ունենալով:

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ
—Պրոնտական կառավարութիւ-
նը նիշան-էլ-Էնուար տը Թահուրա-
յի ասպետութեան աստիճանը շնոր-
հած է Տիար Մաթիի Գեորգի, ձի-
պուծի վաճառականութեան զար-
գացման համար անոր մատուցած
ծառայութիւնները ի նկատի ունե-
նալով:

Տիար Մ. Գեորգի Ատի-Ապա-
պուի Հարարի և ուրիշ տեղերու մէջ
մասնաճիղեր հաստատած է, որոնք
իր հայրութեանը պատիւ կը բերեն:
Ի որոնք կը շնորհաւորենք մեր
աղիւ բարեկամը:

ՄԱԶԿԵՓՈՒՆՁ
—Վ. Պողոս բաշա Նուպար 1000
Ֆրանսական սոկի նուրած է Բարիշի
աղբատայ, Բարեգործական Ընկե-
րութեան և տեղայն նորուէն եկե-
ղեցոյն, որ Մանթաշէֆի նման ա-
ռատածեան հայու մը պաշտպանու-
թիւնը կը վայելէ արգէն:

ՀԱՅ ԲԱՐԵՐԱՐ ՄԸ
—Լ'Արմենի իր Գեկտեմեր 1 ի
թուոյն մէջ Պ. Ալէքսանդր Մանթա-
շէֆի լուսանկարը հրատարակած է,
համառոտ ծանօթութիւն մը տալով
անոր կենսագրականին և մասնա-
վոր մէջ մէկ միջինի ծախքով կա-
ռուցանել տուած եկեղեցոյն վրայ:
Պ. Ալէքսանդր Մանթաշէֆի
Լ'Արմենիէն ընծայուած այդ մեծա-
րանքին անքննադատելիօրէն արժա-

Յ. ՓԷՄՊԵՋԵԱՆԷԻ ԸՆԿ.

Գ.Ա.ՋԵՐԵԷ (ԵԻԿՊՏՈՍ)

Ինչ էլ կը շարժաւորենք մեր բազմաբնակից պաշտօնակիցը, իր շատ յաջողած հրատարակութեանը համար...

ԿՈՒՆ ԳԱՅԷ ԾԻՃԱ

Հայերու կեդրոնավայրը կողմ աջ հաստատութեան Տնօրէնին հրատարակած մովր ատկազանք քիչ մը աննպաստ տարածանքով թերեւեւ այ իրենց վերջնական լուծումը ստացան:

ԿՈՒՆ ԳԱՅԷ ԾԻՃԱՆ, ուր երբեմն գործարին էր գտնուէր արամացիի պարագայ սեզան մը մէջ երկու բարեկամներու հետ տեսակցելու համար...

ԿՈՒՆ ԳԱՅԷ ԾԻՃԱՆ նախկին Տնօրէն Տիար Արշակ Աճէմեան վերադառնալու հետ է իր պաշտօնը, և պիտի ջանայ գոհ ընել յաճախորդները...

ETUDE DE Mr. J. BROUSSALI AVOCAT A LA COUR

AVIS

Ainsi qu'il appert d'un Contrat de cession et de gage enregistré au Tribunal Mixte du Cairo le 28 Novembre 1904, l'exploitation du (GRAND CAFE CHICHA) ; Situé au Cairo, rue Kamel, sera faite à partir du 1er Décembre 1904 par le Sieur Arménag Ekmanyan seul.

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ինչպիսի կը յայտնուի 1904 թնչեմբեր 28 րոմակալմա Գոմիտիի կողմէ Գոմիտիի վարկարկուած փոխանցման և գրուած պայմանագրով, Գոմիտիի Գոմիտիի պարագային վրայ գտնուած «ԿՈՒՆ ԳԱՅԷ ԾԻՃԱՆ» 1904 թնչեմբեր 1ին ըստ կրեւոր պիտի շահագործուի միայն Տիար Արմենայանի կողմէ:

Այս առթիւ Տիար Ա. Էքմանյանի ցոյց տուած կորովը արդարեւ ամեն գնահատուած վեր կը մնայ որովհետեւ կրեւորակալութեան մէջ իրմէ զատ թեւեւ չ'գտնուէր ուրիշ մէկը, որ կարէր ըստ գրութեան մը արամացիով փոխանցուած գործարարական իրաւունքները իր ժամագրովայր ծառայող այդ անուանի և հանրածանօթ հաստատութեանը օտարներու ձեռքէն:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆՄԷՍ

Ն. Բ. Խոտիլինի հովանաւորութեան ներքեւ, երէկ Էօզլէքիէի պարտիզին մէջ ամենամեծ շքեղութեամբ տեղի ունեցաւ միաւրիմանս և երան Բարեգործական Ընկերութեան տարեկան հանգէսը:

Այս առթիւ Խոտիլիան Օրէրան արամագրուած էր Արարերէն ձեռքէն իր օրհնակով:

Ինչի նոր ըլլալիքներուն վրայ տեղեկութիւն տալէ առաջ ճշդութեամբ կրեւորութեան ասէք անցածներուն վրայ:

Ինչ բանի համար կ'ուզէք. Լրագրիները այս սեփի մասին քիչ մասնամասնութեան կը հրատարակեն, մինչդեռ դուք անոնցմէ աւելի շատ աւելի բաներ գիտցած ըլլալու էք:

Անդադար կը խօսուի թէ՛ անժխտիկ սպացոյցներ կան Մարտիալի յանցանքներէն զտարբերելու համար, ու անոնց ինչ ըլլալը չի բացատրուիր. դուք գիտէք թէ որոնք են այդ սպացոյց ըստ անոնքը:

Այո՛, պարոն, գիտե՛մ թէ ի՞նչ են անոնք, թէ պէտք է ինչ բան մը չի ըստի, բայց ես իրենց խօսակցութեան ներքեւ կրցայ հասկնալ, այդ սպացոյց ըստաներէն մին, ինչպէս արդէն գիտէք:

Մարտիալի առ ձեզ ուղղած նամակն է: Բայց միշտը, իրական սպացոյց ըստ անոնք, գոչեց Տանիէլ անհամբերութեամբ:

Իրապէս այդ է որ ամենէն զաղտնի պահել կ'ուզուի. որովհետեւ զիւրին պիտի ըլլար Մարտիալի համար անհեղինակ:

Ներկայացում մը տրուելու համար կ'ըսուի թէ հանդիսին հասցիլը շատ ճոխ պիտի ըլլայ:

ԵՐԱՇԽԱՆՈՐԵԱԼ ԳՈՒՆԸ...

Անցեալ օրեր ակնարկով մը դժուարին գործողութիւն մը կատարուած համար 15 տարեկան տեղացի պատանիի մը վրայ, իշտօթով կուտայ Որոշուած գործողութիւնը կատարուելէ յետոյ, աւելորդ է ըսել թէ՛ պատանին այլևս չ'ուզեր արթննալ:

Թախտեանական քունը երաշխաւորել էր... Աստիկանութիւնը իր անհուսափելի միջամտութիւնը ի սպաս դրած է այս հետաքրքրաշարժ գործողութեան մէջ:

ԱՄՄՊԱՆԻՆ ԳԻՆԸ

Միացեալ Նահանգաց մէջ հաշիւ եղած է որ այս տարուան բամպակի հանձնքը նախատեսուած քանակէն շատ աւելի եղած է:

Միայն թէ՛ Ամերիկեան կառավարութեան այս հաշիւին արդիւնքը այն եղած է որ հրապարակ յուշուի և բամպակի գինը հետզհետէ անկում կրէ:

ՀՅՈՒՄՈՐԻՆԵՐ

Թոֆիօ 2 Դեկտ. — Բոր-Արիւրի վերջին կռուին ժամանակ սուսնուէրը սպանել մեռած, և 64 հոգիներ վիրաւորուած են:

Թանձեր 2 Դեկտ. — Պայրիկի նաւատորմին վերջին խուլըր հոս հասար:

Մուկուա 5 Դեկտ. — Չորս հարիւր յիսուն փաստաբաններ, լոմիչներ և օրագրողներ գումարեւցան, ռճարապետ կողմէն (jury criminel) հաստատուած սարկարաճ սօսեկոյ համար:

Սպացոյցներ զայն, այսինքն աղաւանդ մը... Արամացի մը, թոթովեց Տանիէլը գոչուածով:

Այո՛, սեւ աղամանդ մը... Գուր կ'ըսէք թէ սեւ աղամանդի մը վրայ է խնդիրը. գոչեց Մարտիալի բարեկամը տարօրինակէս յուզուելով յանկարծ, և ձերուներն ցնցելով:

Ինչ ունիք պարոն հարցուց ձեր լէշիւնէ: Կ'աղաչե՛մ, աւարակեցէք: Ձեր անհի վէրքին մէջ սեւ աղամանդ մը գտնուած է, որ հարուածին ստատուութեան մասանի մը ճանակէն բրթեղով հոն մնացած է... և այդ զարհուրելի զուգարիպութիւնն է, որուն զոհ կ'երթայ ձեր բարեկամը, որովհետեւ նա իր այլ ձեռքի ճիշտի վրայ սեւ աղամանդով մասանի մը կը կրէ կրկու:

Ա՛հ, ես տակաւ շատ լաւ գիտեմ, ու այդ մասանին Պարզիլիայէն անոր զրկողը ևս կ'ըսուի:

Գուր էք որ... Բայց այն ատեն, դուք կրնաք հարցաքննիչ գաստաւորին քով երթալով աղամանդը խնդրել տեսնելու համար թէ անիկա ձեր բարեկամինն է, որովհետեւ տարակոյս ունիմ թէ այնպէս է...:

Ներքեցէ՛ք, ներքեցէ՛ք, այդպիսի տագնապներ հարկ չ'կայ, Հարցաքննիչ գաստաւորը ինչի շատ գէշ շնորհակալութեան պիտի ընէ, ես կը սիրեմ մասանանդ՝ իմ բարեկամին անմեղութիւնը սպացոյցանից գաստարանին գիտած ընելէ առաջ, բայց եթէ Մարտիալ տակաւին իր քով ունի աղամանդը, շատ պարզ պիտի ըլլայ խնդիրը...:

Աւագ ո՛չ, պարոն, ըսաւ ձերունին հաստատուելով, բուն իսկ այդ է որ ինչի մը ալ մասանակութեան կը պատճառէ, մասանանդ՝ ինչպէս արդէն ըսի ձեզի, այս գործին մէջ գարմանակի զուգարիպութիւն մը կայ, և քրեակալութեան ներքեւ ձեր բարեկամը ձեր բարեկամը են, երկար ատեն իրենց քով չեն կրցած պահել: Գործիտեսեւ դուք անոնց ձեռքէն խլած էք զայն — բայց անոնք ժամանակ ունեցած են հաստատուելու թէ՛ մասանիին ճանակը... պարա՛պ է:

Տանիէլ այնպէս զգաց թէ իր բոլոր արիւնքը սառ կը կտրի, Այս իրական սպացոյցը, որուն վերջնական ինչ ըլլալը կը հասկնար, անպատասխանի կը կարգուցանէր իր բարեկամը, բայց միեւնոյն ատեն ձերունիին անայլայլիկ վստահութիւնը կը զարմացնէր զինք թէ՛ ինչպէս նա հակառակ ատոր, Մարտիալը:

Ներկաները իշխան Միւսիլի յուշակը մը կրկեցին Զէմիթիօնէրու պակասեցանց համարներին յայտնող:

Պերիլի 5 Դեկտ. — Ընկերվարական երեսփոխան Պ. Պեպէլ, Ռայխալպիլին մէջ յայտարարեց թէ Կերմակալ չեղբորդիւնը չ'յարգէր և Ռուսիոյ կողմէ կր բռնէ:

Շէ-Պո 6 Դեկտ. — Ճարտնները՝ ռ 203 մէքր քլորին բարձրութեան անդադար կը սկսուածն Ռուս սարկիլը, անայս 4 ի գիշերը երկու երեք պատերազմական նաւեր կրկուսուած են:

Իւո չ'գիցցուիր ոչ վնասիլի ֆանակը և ոչ ալ վնասուածներուն ակնունները:

Թոֆիօ 7 Դեկտ. — Ճարտններու Բոր-Արիւրի զեմ կասարած ուրբակոմը Բօլթովա անուն նաւը ընկրղուած և Ռէթիլիանի վնասներ պատճառուած է:

Վիլենա 8 Դեկտ. — Աւսրիական կառավարութիւնը վերջնակալ մը տուաւ Իրակ, պատճառիչ պահանջելով Սկիւսարի այն պաշտօնէից, որով քրիստոսական պայուսակը վար դրած էին, հակառակ պարագային սպասեցալ իր նաւատորմիչը Արեւելք զրկել:

Վիլենա 8 Դեկտ. — Թուրքիա սեղի տուած է Միջազգայն վակուած կը նկատուի:

ՀՐԷՆՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ

Table with 5 columns: Year, Population, etc. Data includes 491, 11731, 11922, 2110, 2032, 313, 932, 1041, 1166, 1172, 1349, 1448, 1625, 1707, 2950, 3111, 4024, 4787, 4880, 5214, 5428, 6229, 7890, 7909, 8056, 8315, 8476, 10150, 10326, 10365, 10856, 11374, 11759

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

(56)

ՍԵՒ ԱՂԱՍԱՆԴԸ

Հեղինակ՝ ԲԷՆՈՍԱԼ

ՄԱՍՆ ԵՐԲՈՐԴ

ԳՂՈՒՆ Գ.

ԱՆՄԱՍՍԵԼԻ ԾԺԱՆԴԱԿ ԸՐ

Շատ լաւ պիտի կրնանք պայտարիլ ըսաւ Ձեռնիչէ, ամէն ոք իր կարողութեան սահմանին մէջ գործելով: Ես ուրիշ բան չեմ կրնար ընել, բայց միայն՝ անոնց շարժումները լրտեսելով տեղեկացնել ձեզի թէ ի՞նչ որ կանցնի Շէսնէլի մէջ, Սթէ քոյրս իզպակէր Բարիք նոյն իսկ ընրել ուզէ, ես այստեղ պարտաւորիչ պիտի նկատեմ:

Տանիէլ մասամանց մէջ թաղուեալ, մինչդեռ ձերունին կը շարժարտէր, նա իր նոր յսած բոլոր բաները մանրամասնօրէն նկատողութեան առնելով, այնպէս համարուեցաւ թէ՛ Պարոն:

ՄԻՆԿԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ԵՆԻԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Ժ. ՆԱՅՏԻՆԿԵՐ

Պատարի փողոց . Իսպանացի սեփականությունից, Պրիսթոլ Օթելին ճիշտ գիտաց Գաբիէ Տր Լա Պուրսի կից

Հին եւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲԱԳԱՔԵՆՐՈՒՆ ՄԷՋ 6500 ՄԱՍՆԱԺԻՂԵՐ ՈՒՆԵ

աշխարհի ամենէն լաւագոյն կտրի մեքենաները Սինկլերներն են եւ ասոնցմէ մինչեւ ցարդ 17.000.000 ծախուած է :

400 է աւելի փխշակակ եւ միայնակով վարձատրուած, երաշխաւորուած մեքենաներ.

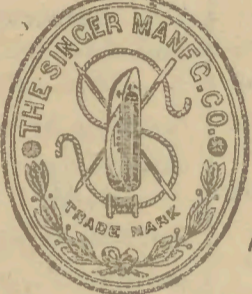
ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստանախիսի մէջ ստացած է :

ՀԱՅՔԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻԿԵՆ

ԵՒ ԹԱԳԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՍՏ ՀԱՅՔԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԵՏԻՎԱԿԱՆ ՅԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ,
ուշագործիւն դարձնել
իւրաքանչիւր մեքենայի
փրայ ՍԻՆԿԵՐ յաւանանշիւ

Ձրի դասեր և նորոգու-
թիւններ, ՍԻՆԿԵՐ մեքենա-
յից համար, յաճախորդաց
տուններուն մէջ
Վճարմանց դիւրութիւն
Փոխանակութիւն հիներու
և նորոգութիւն ամեն կարգի
Մեքենայից

ԻՆ ՉԱՓԱՒՈՐ

ՀԱՍՑԵՆԵՐ

ՎԱՅԱՆ ՄՈՒՏՃԵԱՆ. — Կը պատ-
րաստէ ոսկիէ և արծաթէ զարդա-
նկար—Մինեղի և գրուագեալ գա-
ւազաններու Ապոլոնի գարագջին գի-
մաց, Սիինքս գեղարարին կից . և
մասնաճիւղ ունի ի Շարա Մուհամ-
մէտ Ալի, Աթթիէթ—էլ—էնայա թիւ 1

ՀՐԱՆՏ ՓԱՓԱՉԵԱՆ. — Ամերիկեան
մեքենայէս :
Ամէն կարգի մեքենաներ կը նորո-
գէ . կը լարէ եւ գործածելի դիճակի մէջ
կը գնէ :
Բէթրօլի վաճառաներուն աւրուած
մասերը կը շտկէ եւ անոնց գործածու-
թիւնը կը դիւրացնէ :
Կարի մեքենաներու վաճառուած մա-
սերը շինուով նորի կը վերածէ :
Փորձատեղին է Պաղար Մուրուր
թիւ 42 :

Մ. Ս. ԹԵՎԵՔԵԼԵԱՆ

Վաճառատուն ի Շարա Մանուկէս
Ալի, Մույնեսի կից . թիւ 106

Կը վաճառէ նորաձեւութեանց հա-
մաձայնող դասազանութիւններ . ֆիլ-
տրա ֆանելներ, գուլպաներ, կո-
շիկներ, փողկապներ, օձիքներ եւ ֆո-
ներ առաջէ զաթիւններ, մատանիներ,
օղեր, բորթ-մէշներ, ամէն տեսակ ա-
նուշաճութիւններ, ազնիւ սեռակէ
Օ—որ—գօյններ՝ չափաւոր գինով :
Գրական առարկաներ իրենց բոլոր
տեսակներով : Ազգային սահմանագրու-
թեան տեսքեր և օճակերը Հայրենի-
կաց զբօսելիս :
Ճիւղ մը ունի երկրպագան ընտիր
սիկարէթներու՝ ձեռքով շինուած, որոնք
չաւերէն պահուած են արդէն :
Սիկարէթներու վրայ ապրարանք-
ներ կ'ընդունի, յանձնարարողներու ձա-
յակին համաձայն պատրաստելով, գոնա-
ցընելու պայմանաւ : 475

սիակի անմեղութեանը կը հաւատար
—Եւ դուք շատ աղէկ կը հասկնաք
պարտն, կը շարունակէք Յիշխիէ թէ
ինչու համար այս մասին ծայրայեղ
զարանապատութիւն մը գոյութիւն ու-
նի, եթէ Մարտիալ ձերբակալուած ըլ-
լար, եւ իր մասնախիսի տակաւալը միշտ
պարտաւ ըլլար, իր օճակործութիւնը
բացարձակապէս պիտի հաստատուէր
իսկ եթէ՝ ուր կորսնցուցած ըլլալը ա-
ռանց գիտնալու, նոր մը գետեղէր անոր
տեղ, անոնք պիտի կրնային գտնել ա-
ղաժանող անոր ծախող գոնարաւմածոր
և անպարտաւոր աւելի ծանրակշիւ պիտի
ըլլար :

—Բայց եթէ Մարտիալ գիտնայ թէ՝
ու՛ր, ի՛նչպէս եւ ե՛րբ կորսնցուց աղա-
մանը, գոչեց Տանիէլ, և եթէ կարո-
զանայ ապացուցանել, իր անմեղութիւ-
նը ընդհուպ երեւան պիտի գայ, ուրիշ
բաւական է միայն գտնել այն անձը՝
որ աղամանը անկէ զոյցած է, այսպէ-
սով ոճրոյն կորցանք (la filière) ձեռքի
մէջ ունեցած կ'ըլլանք . . .

—Ճիշդն ալ այդ է, պարտն, աղա-
զակեց Յիշխիէ ուրախութեան շարժու-
մով մը, ա՛յդ է ձեր բարեխաղ փրկելու
միակ միջոցը . . . և գուց պիտի կրնաք
չայն փրկել :

Բուսական երկրորդութիւն մը տի-
րուց Տանիէլ ձեռքուն վրայ կը զայէր
և ձերբունին հետեւելով ապրիլայայտող
անոր գէմքին կը նայէր, ջանալով
գուշակել թէ՛ ի՛նչ կ'անցնէր երկուս-
տորդին մաքին մէջ, Տանիէլ յանկարծ
կատարութեան շարժում մը ըրաւ՝ բը-
տուցըրով անտեսանելի էակներու ըս-
պանաւորով :

—Որո՞ւ մասին կը մտածէք հար-
ցուց Յիշխիէ վեհերոտ եղանակաւ մը :

—Կորթի հօրս, ըստ յանկարծ Տա-
նիէլ, և անոնց՝ որոնք իրենց վաս խոր-
հուրդովը թուճուտրած են զայն, սա
Պարտին և Կարիսի Ռի. ֆիլէզին վրայ,
որոնք հօրս խորհուրդ տուին զիս ար-
համարհելու Ասանց ատոր՝ նո չ'պիտի
համարձակէր գողնալ իմ հասցէիս ուղ-
ղուած նամակ մը և ոչ ոք պիտի հա-
մարձակէր Մարտիալը ամբաստանել և
թիւրեւս այս աղամանի աներկութեա-
ցու՛մը ամէնէն աւելի բնական միջոցով
պիտի բացատրուէր . . . պիտի գլխով Պ.
Լարտինուարին, որ այլևս գտատարա-
նատու չէ, բայց վա՛յ այդ Պարտին և
միւս անպիտանին :

—Կ'ուզէք բոլը թէ այս երկու՞քն
են :
Տանիէլ զողաց :

ԲԱՅՄԱՎԵՊ ԱՄՍՈՂԻՐ

ԲԱՅՄԱՎԵՊի առաջիկայ 1905
աւարայ բաժանորդագրութիւնը բաց-
ուած է. դարձեալ իր նպատակը նոյն
կը մնայ, կ'աշխատի հպիկական և
միջազգային գրականութիւնը ժողո-
վըրդականացնել :

Բաժնեկցինն է՝ ո՛չ ապահովա-
դրեալ 10 ֆր. ապահովագրեալ 13
ֆրանկ :

Հասցէ՝
Rédaction de la Revue
« PAZMAVEB »
St. Lazare VENISE (Italie)

ԲԱՍԱՆԻ

Անաքեր — Գրական և գիտական
ՏՆՕՐԷՆ, Կ. Յ. ԲԱՍՄԱՉԵԱՆ

Բաժանորդագրութեան պայ-
մանները. տարեկան 15 ֆրանկ = 6
րուբլի կոնյակի :

Հասցէն է՝
Mr. K. J. BASMAJIAN
112 Bd. Rochechouart Paris

ԺՈՂՈՎՈՒՊ ԿԻՍՍՄԱՆՆԵՐ

ԲԱՍՄԱՆՆԵՐԻ ՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Երկրորդ տարեկան Գ. Ո. 25
Վեցամեայ » 14
Արտասահման տարեկան ֆր. 7.5
Վեցամեայ » 4.5
Հասցէ՝
Egypte A. Balyan
Le Cairo

ՎԻՊԱԹԵՐԵ

ՀԱՆԿԷՍ ՎԻՊԱԹԵՐԵԱՆ

ԲԱՍՄԱՆՆԵՐԻ ՎԻՊԱԹԵՐԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Պուլկարիա տարեկան 5 ֆր. Արտասահ-
ման տարեկան 6 ֆր. Ամերիկա 1 աւր.
20 սէնթ. Ռուսիա՝ 2 րուբլ. 30 կոպէկ.
ՕՆԵՆԿԻ ԲԱՍՄԱՆՆԵՐԸ
Հասցէ՝ REVUE VIBART,
Imprimerie Orientale, VARNA Bulgarie

—Այո՛, դուք Կարիսի Ռի. ֆիլէզին
մը և Պարտին մը վրայ կը խօսիք, ո-
րոնք անձանոթ չեն լինձ և պիտի ան-
գիտանայի անոնց ձեր հօրը վրայ ի
գործ գրած ազդեցութեանն էլ եթէ երբեմն
քոյրս այդ մասին խօսած է՛րլլար, Բայց
կը հաստատուէ թէ՛ չ'էք սխալիք, մինչ-
նայն չարապարծներուն հետ անմեղով Պ.
աը Պուրիզիէօսն ար Տիտէլ բարեկամ է,
չատ մտերիմ բարեկամը Պ. Լարտինու-
արին, աչքիս առջև տեղի ունեցածները
չեմ ցանկար նկատել, բայց ստիկա շատ
լաւ ընտեմ եմ, անոնց մէջ ամենօրեայ
ներքին յարաբերութիւն մը կայ և շա-
րունակ կը թղթակցին իրարու հետ, ո-
րովհետեւ Շէնէյի մէջ ես եմ որ կ'ըն-
դունիմ նամակներ և իւրաքանչիւրը
իր հասցէին կը բաժնեմ, ինձի համար
դիւրին է թղթակցութեանց վրայ հա-
կելը . . . և պէտք է՛նեմ նամակները
գրուելու, բաւական է որ անոնց վրայ ի
գրուածքը տեսնեմ, վերջապէս երբ Պ.
Լարտինուար Շէնէյի կուգայ, Տիտէլէն
երբէք է՛րբա՛նուր, սակայ տեսած եմ զի-
րանք որ պարտիզին մէջ ձեռնով, խն-
դալով և կատակելով կը շրջադային
երկու համարած արկաններու պէս :

—Այո պարագային մէջ, հարցուց
Տանիէլ, բնականաբար Տիտէլ կ'այցելէ

L'ARMENIE

Անաքեր — Գրական և Բարոյական
ՏՆՕՐԷՆ ՄԻՆԱՍ ԶԵՐԱՉ

Բաժանորդագրութեան պայ-
մաններն. տարեկան 10 և վեցա-
նայ 5 ֆրանկ :

Հասցէ՝
Mr. MINAS TCHERAZ
161 Bd. Montparnasse 161 Paris

ԱՆԱԿԻՏ

ՀԱՆԿԷՍ ԱՄՍՈՂԻՐ

Սզգային, Գրական, Վեղարուեստական
ՏՆՕՐԷՆ Ա. ՉՕՊԱՆԵԱՆ

Բաժանորդագրութեան պայ-
մանները. տարեկան 10 ֆր. (Ֆրան-
սա), 12 ֆր. (օտար երկրներ), 2
աւար (Ս. Արեւիկա), 5 րուբլի (Ռու-
սիա)

Հասցէ՝
Mr. A. TCOBANIAN
17 rue la Bruyere Paris

6. ԱՐՇԱԼՈՅԻ ԽՐԵԱՒԻՍՏԱՆԻՐ. —
Մարտի գրքեր . Հուլիսի 240
արշ. ողջ ճաւերգը Հայրենեաց (ըր-
րակազմ) 10 արշ. Ազգային Մահա-
նապրութիւն, 12 . Սասուն և Չէյ-
թուն, 10 . Քաղ Մտաօ, 8 . Զուարճալի
անեքտոթներ, 5 . Հիւժայտի դար-
մանման ամենայնով միջոցը, 3 .
Ճամբորդութիւն ի Զուարճերիս, 3 .
Ներկայտան գրուածքը քրտէսը,
զեղչեալ գիներով :

ՏԵՂԱՓՈՒՆՈՒԹԻՒՆ — Սերալայայի
Տպարանը և ԽՐԵԱՂԱՍՏԱՆԻՐ տարուս
Մայիս 1էն սկսեալ իր նովիկին տեղը
փոխադրուած է . այսինքն Մանուր Բա-
շա Խալիճ. Մուհարրէմ պէյի զեղարա-
նին թով. հետեւաբար ո՛րեւ յանձնա-
բարութեան համար ըստ ամօշնուհի
պէտք է հոն գիւնել :

ԱՒԵՏԻՍ ՊԵՐԱԿԻՒԼԵԱՆ. — Չտիւր վրայ
զգեսաներ կը պտորտանէ, իր աշխատա-
նոցը կը գտնուի Մանուր Բաշա Խա-
լիճ, թրամվէյի գծին վրայ :

Նստի խորթ հօրս սերունդին թով,
—Ամերիկա չեմ կրնար հաստատուել,
բայց շատ հաւանական է :

—Այս բարեկամութիւնը մասնա-
կաւ գոյութիւն է՛նեմք, ի՛նչպէս հաս-
տատուած է :

—Մէկ խօսքով՝ ևս այդ բանը Տի-
տէլը ընթացքին հետեւցուցի, որովհե-
տեւ այս վերջինը խաղաճով մը ըլլալով
միշտ գրածի պէտքը կ'ունենայ և Լար-
տինուար փոխ կուտայ անոր հարկ եղած
գուճարները և այսպէսով իրարու հետ
կ'ապուում են :

—Տիկին Պարթիւրէ այդ բանին հա-
մար զարմանք չի՛ գոյց տար :

—Նա կ'արհամարհէ Պ. Լարտինուարին
ընթացքը, բայց երբ խնդիրը Տիտէլին
գայ, աչքերը կը գոցէ բոլորովին :

—Մենք անոր աչքերը բանալու
ենք, ըստ Տանիէլի գաճաղիկն շեշտով
մը, դուք շարունակեցէք ամենամեծ խը-
նամով հակել Շէնէյի մէջ անցած դար-
ձաներուն վրայ և ամենափոքրիկ
շարժումներն անպամ անդիկապրեցէք
ինձի . . .

Թարգ. և թՈՐՈՍՆԱՆ
(Շարունակելի) (Վրոյր)